

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Цветомир М. Денчев,

Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания, БАН,

на представените документи за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление „4.3. Биологични науки“, научна специалност „Микология“ (01.06.24), за нуждите на секция „Микология“, отдел РГРР, ИБЕИ, БАН, обявен в Държавен вестник, бр. 54/12.07.2022 г.

За участие в конкурса, в законно обявения срок редовни документи е подал само един кандидат – д-р Димитър Йорданов Стойков, главен асистент в секция „Микология“, Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания, БАН.

1. Описание на представените документи

Комплектът от представените документи на кандидата е пълен и включва: заявление за участие в конкурса, професионална автобиография, копия от дипломи за получаване на образователната степен „магистър“ и на образователната и научна степен „доктор“, удостоверение за заеманата длъжност „главен асистент“ в ИБЕИ и за стаж по специалността, списък на научните трудове (разделени съобразно изискванията), справка за съответствие на научната му активност с минималните наукометрични изисквания, списък на научно-приложни разработки, списък на цитиранията на научните трудове, справка за приносите, справка за преподавателската активност, списък на участията в научни форуми и копия от научните трудове.

2. Кариерно и тематично развитие на кандидата

Д-р Димитър Стойков е роден през 1973 г. в гр. София. През 1997 г. е завършил Биологическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, с магистърска степен по ботаника, и втора специалност за учител по биология. През периода 1998–2001 г. е бил редовен докторант в секция „Таксономия и

екология на гъбите“ на Института по ботаника, по научната специалност „микология“. През 2002 г. е защитил докторската си дисертация на тема, свързана с таксономично проучване на торбестите гъби от сем. *Gnomoniaceae* в България. През периода 2001–2002 г. е работил като специалист-биолог в секция „Таксономия и екология на гъбите“ на Института по ботаника. От 2003 до 2010 г. е последователно н.с. III–I ст. в Института по ботаника (понастоящем, част от Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания, след сливане на институти на БАН през 2010 г.). От 2010 г. до този момент работи като главен асистент в секция „Микология“ на ИБЕИ. През периода 2009–2015 г. е бил помощник-куратор на Микологичната колекция (SOMF) към ИБЕИ.

Не е бил на специализации в чужбина.

Научните интереси на д-р Д. Стойков са в специалността „микология“ и в автобиографията му са посочени като свързани с изучаване на торбести микромицети (предимно от разредите *Diaporthales*, *Pleosporales*, *Hypocreales* и *Xylariales*) и на лихенизирани гъби, както и с проучване на лихенизирани гъби в защитени територии. Потвърждавам, че квалификацията и активността на кандидата са в специалността „микология“ и отговарят на тематиката на настоящия конкурс.

3. Основни направления в изследователската работа на кандидата и най-важни научни приноси

Кандидатът участва в конкурса с **60 научни труда** в специалността „микология“ (извън тези, които са във връзка с дисертационния труд за получава-не на образователната и научна степен „доктор“).

Тези трудове са разпределени по групи показатели както следва:

В3 Монография – 1 (монография на разред *Diaporthales*, публикувана в монографската поредица „Гъбите в България“, Стойков 2012);

По група показатели **Г7** Научни публикации в списания с импакт-фактор или SJR – 14 публикации:

с Q2 – 7, Q3 – 2, Q4 – 2, само с SJR – 3

По група показатели **Г8** Глави от книга – 2

[От горните групи – общ брой на статиите и кратките съобщения в списания с импакт-фактор – 11]

Научни статии и съобщения в международни или национални списания, реферирани в други бази данни:

научни публикации – 17

кратки научни съобщения – 13

Статии в международни и чужди или български национални списания, без реферирани в бази данни – 8

Статии в сборници от научни конференции – 4

Статии в тематичен сборник с научни статии – 1

От списъка с научни публикации, представен от кандидата, изваждам последните две заглавия, които са съответно преглед на книга на чужд автор (book review) и кратко съобщение в друга научна специалност.

Кандидатът участва в конкурса с 60 научни труда в специалността „микология“ (14 от които са много кратки научни съобщения) – за над 24 години трудов стаж по специалността.

Научни трудове на кандидата са цитирани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация — показател **D11** — общо 110 пъти, от които 103 в списания с импакт-фактор, което значително надхвърля изискванията по този показател. Броят на научните трудове, броят на статиите, публикувани в списания с импакт-фактор, и броят на цитатите на публикации на кандидата надхвърлят тези, които се изискват за заемане на академичната длъжност „доцент“, съгласно минималните национални наукометрични изисквания и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ИБЕИ. В това отношение гл. ас. Димитър Стойков е покрил изискванията по наукометричните показатели за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Научни приноси от статии, в които рецензентът е бил съавтор с кандидата по този конкурс, не са представени в рецензията.

3.1. Таксономия и разпространение на гъбите от разред *Diaporthales*

Публикувана е монография на гъбите от разред *Diaporthales* в България. В разработката са включени 104 вида, принадлежащи към 31 рода от 5 семейства. От тези видове, 95 са установени за страната, а останалите са въз-

можни за намиране. За всеки вид са дадени морфологични описания, субстрати или гостоприемници и разпространението им в България. За първи път са съобщени 2 вида за България: *Linospora caprea* и *Gnomonia pruni*. Посочени са видовете с важно стопанско значение [1]. Описан е един нов вид гъба – *Ariognomonia fakirovae* [2]. Като нови за България са съобщени род *Ditopellina* и видовете *Ditopellina saccardiana*, *Gnomonia nantensis*, *G. rosae*, *Melanconis aucta*, *Ophiognomonia melanostyla*, *Pleuroceras pleurostylum*, [20, 31, 41, 45]. Публикувани са нови данни за разпространение на видове, нови субстрати или гостоприемници на вече известни за България видове, вкл. и на някои видове със стопанско значение [20, 32, 48, 56, 57]. Съобщени са нови видове диапортални гъби за микотата на Гърция, Румъния и Турция [19, 31]. Публикувана е номенклатурна статия за имената на някои родове в разред *Diaporthales* [13].

3.2. Таксономия и разпространение на други групи нелихенизирани торбести гъби

Извършено е таксономично проучване на род *Trochila* (3 вида) в България, като два от видовете се съобщават за първи път от страната. Извършено е и сравнително-морфологично проучване на представители от този род в Северна Македония и Гърция, с по един вид, съобщен за първи път от тези държави [4, 34]. За първи път за България са съобщени два рода гъби: *Bricookea* и *Tubeufia* [11, 27] и видовете *Zeus olympius*, *Cosmospora ganymede*, *C. magnusiana* [10, 53]. За първи път е доказана връзка между перитеции на *Nectria decora* и безполов морф на *Fusarium lateritium* [9]. Публикувани са нови видове торбести гъби за България, Румъния, Гърция и Северна Македония, както и нови данни за разпространението на вече съобщени за България видове [18, 29, 30, 33, 34, 35, 43, 47, 52, 55, 57]. Брашнестата мана *Erysiphe elevata* е съобщен като нов инвазивен вид за България [37].

3.3. Таксономия и разпространение на лихенизирани торбести гъби

Съобщени са нови видове лихенизирани гъби за България [8, 24, 28]. Обобщена е наличната информация за разпространението на белодробния лишай в България [54]. Публикувани са нови данни за разпространението на вече съобщени видове лихенизирани гъби в България, включително и за

разпространението на някои видове в защитени територии [3, 14, 15, 16, 17, 24, 28, 55, 59].

3.4. Таксономия и разпространение на базидиални гъби

Съобщени са нови видове базидиални гъби за България, някои от тях нови и за Балканския полуостров [5, 7, 25, 32, 38, 44, 46, 49, 55]. Публикувани са нови данни за разпространението на вече съобщени видове базидиални гъби в България [26, 32, 49, 50, 51, 55, 58].

Приемам справката на д-р Д. Стойков за научните му приноси в специалността „микология“, въпреки че справката е можело да бъде представена в малко по-стегнат вид, тъй като някои от приносите са твърде обстоятелствени (например, “представени с морфологични описания и/или илюстрации, основани на...”; текста за проучването на видове от *Trochilia*; и др.).

4. Значимост на получените резултати

Описаният нов вид торбеста гъба за науката е оригинален принос в науката. Монографията на гъбите от разред *Diaporthales* в България, както и установяването и таксономичното изследване на редица нови за България видове нелихенизирани и лихенизирани торбести гъби и базидиални гъби, имат много важно значение за пълното инвентаризиране и оценката на гъбното разнообразие в България, като част от цялостното проучване на биологичното разнообразие в страната ни. Направени са приноси и към гъбното разнообразие на съседни страни: Северна Македония, Гърция, Турция и Румъния. Разрешаването на тези таксономични проблеми, свързани предимно с торбести гъби, спомогна за утвърждаването на д-р Д. Стойков като един много добър специалист в областта на аскомицетите.

Доказателство за значимостта на получените резултати е, че научните му публикации са цитирани многократно – общо 220 пъти (от които 110 цитата в списания с импакт-фактор или SJR). Кандидатът е награждаван на ниво институт с Награда на името на проф. Е. Паламарев (2007 г.).

5. Най-значими научно-приложни постижения

Проучвано е разнообразието от лихенизирани и нелихенизирани торбести и базидиални гъби в защитени територии в страната [14, 15, 28, 30, 32, 54, 55, 58].

Извършено е изследване на лихенизираните гъби в крайбрежни екосистеми с рядка растителност извън мрежата НАТУРА 2000 в България и в екосистеми с рядка растителност във вътрешността на страната извън мрежата НАТУРА 2000. Публикувани са данни за видовото разнообразие и е оценено значението на проучваните екосистеми и техните услуги [16, 17].

Разработките обслужват нуждите на държавата по отношение на устойчивото управление на защитени територии и на биологичното разнообразие.

6. Профил на научноизследователската работа на кандидата

Профилът на кандидата е ясно очертан от тематиката на научните му трудове. Д-р Д. Стойков е с научна степен „доктор“ и академична длъжност „главен асистент“ в специалност „микология“. Всичките му научни публикации са в специалността „микология“.

7. Роля на кандидата за обучението на млади научни кадри

Д-р Стойков е бил ръководител на един защитил магистър от Биологическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ и научен консултант на един защитил докторант в ИБЕИ.

8. Лични впечатления

Познавам д-р Д. Стойков от целия период на развитието му като учен в института (от постъпването му в Института по ботаника през 1998 г. до днес). Той е много добре подготвен миколог.

Кандидатът в този конкурс за длъжността „доцент“, обаче, **не притежава организационни и делови качества и му липсват умения за ръководене на научни изследвания**. В своя немалък трудов стаж по специалността (повече от 24 години), той никога не е печелил конкурсни проекти към ФНИ или МОН, не е ръководил изследователски екипи в рамките на проект, нито пък работни пакети в конкурсни проекти. Нещо повече, от справката му за участие в проектите (приложена към автобиографията му), се вижда, че **той няма**

абсолютно никакво участие във финансирани проекти от 2017 г. насам (без да броим бюджетния проект без финансиране), т.е. **цели пет години кандидатът за доцент не работи в абсолютно никакъв финансиран проект.** Не само че му липсва инициативност и идейност за предлагане на нов проект, но той дори не е участник във финансиран проект за период от цели пет години (последните пет години!). Това показва, че **освен организационни качества, на кандидата за доцент му липсва и творческо мислене,** а креативността е изключително важно условие за специалистите на тази академична длъжност. Липсата на креативност и иновативно мислене са качества, които очевидно са пропуснати в критериите за растеж и развитие на академичния състав.

9. Заключение

Изследователският профил на д-р Д. Стойков отговаря на специалността, по която е обявен настоящия конкурс. Броят на публикациите му, както и данните за цитиране на научните му трудове, отговорят и дори надхвърлят изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“, съгласно ЗРАСРБ и критериите на Научния съвет на ИБЕИ. Тъй като това са критериите за оценка, а от мен се изисква еднозначно становище, предлагам на уважаемите членовете на Научния съвет на ИБЕИ да гласуват положително за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление „4.3. Биологични науки“ от гл. ас. д-р Димитър Стойков.

28.11.2022 г.

гр. София